МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИЛАБУС
освітнього компонента

1. Основна інформація про освітній компонент
Вид освітнього компонента: навчальна дисципліна
Тип освітнього компонента: обов'язковий
Шифр і назва освітнього компонента: ОК 4 Соціальна робота в громаді
Назва освітньої програми: Соціальна робота та консультування. Медіація
Рівень вищої освіти: магістр
Семестр (семестри), в яких викладається компонент: 1
Обсяг освітнього компонента: __4___ кредитів ЄКТС, ___120___ годин
Форма контролю: екзамен
Мова викладання: українська

2. Інформація про викладача:
Прізвище, ім'я, по батькові: Замашкіна Ольга Дмитрівна
Науковий ступінь, вчене звання, посада: канд. пед. наук, доцент
Кафедра: права і соціальної роботи

3. Цілі та очікувані результати навчання
Мета освітнього компонента: формування у здобувачів вищої освіти системного бачення соціальної роботи в територіальній громаді та здатності виявляти й аналізувати соціальні проблеми та потреби населення, оцінювати ресурси й потенціал громади, планувати та організовувати соціальну роботу, забезпечувати взаємодію її суб'єктів, застосовувати технології консультування, фасилітації та медіації для попередження й врегулювання соціальних конфліктів, оцінювати результативність соціальної роботи та сприяти соціальному розвитку і згуртованості громади.

Компетентності освітньої програми, які формуються під час навчання:
ЗК 2. Здатність розробляти і управляти проектами.
ЗК 3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
ЗК 9. Навички міжособистісної взаємодії.
ЗК 10. Здатність працювати в команді.
ЗК 11. Здатність до ефективної комунікації, ведення переговорів та конструктивного вирішення конфліктів у професійній діяльності
СК 2. Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення.
СК 3. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації, в тому числі на етапі раннього втручання.
СК 5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей/видів економічної діяльності), налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства.
СК 8. Здатність до спільної діяльності та групової мотивації, фасилітації процесів прийняття групових рішень.
Очікувані програмні результати навчання:
ПРН 10. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати

раннє втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи.
ПРН 11. Організовувати спільну діяльність фахівців різних галузей і непрофесіоналів, здійснювати їх підготовку до виконання завдань соціальної роботи, ініціювати командо утворення та координувати командну роботу.
ПРН 15. Розробляти критерії та показники ефективності професійної діяльності, застосовувати їх в оцінюванні виконаної роботи, пропонувати рекомендації щодо забезпечення якості соціальних послуг та управлінських рішень.
ПРН 17. Самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати, переконувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок.
ПРН 22. Здійснювати соціальне консультування, встановлювати ефективну комунікативну взаємодію з клієнтами та фахівцями, добирати та застосовувати адекватні методи допомоги, інтегрувати окремі медіаційні підходи та елементи супервізійної підтримки у професійній діяльності для врегулювання конфліктів і досягнення взаєморозуміння

4. Структура освітнього компонента

Форми організації освітнього процесу

Годин за навчальним планом	**Денна форма**	**Заочна форма (за наявності)**	**Інші форми (за наявності)**
Навчальні заняття: з них: лекції лабораторні заняття практичні заняття індивідуальні заняття семінарські заняття консультації	20 20	4 6	
Самостійна робота	80	110	
Практична підготовка			
Курсова робота			
Кваліфікаційна робота			

Контрольні заходи: *поточний контроль під час навчальних занять, виконання завдань самостійної роботи, проміжний контроль у формі тестування, усний екзамен.*

5. Зміст освітнього компонента

Тема 1. Теоретичні та нормативні засади соціальної роботи в громаді

Поняття та типологія громад. Історичні передумови розвитку соціальної роботи в громаді. Мета, принципи, функції соціальної роботи на рівні громади. Громада як середовище соціалізації, взаємодії та підтримки. Соціальна згуртованість громади та чинники її розвитку. Соціальний добробут і потреби населення громади в умовах війни. Соціальні конфлікти в громаді: основні причини та чинники виникнення. Роль соціального працівника у розвитку громади. Основні теорії, що лежать в основі роботи з громадами (екологічна, системна, партисипативна, силовий підхід). Моделі соціальної роботи в громаді: соціальна дія, розвиток громади, соціальне планування. Методологічні принципи соціальної роботи на рівні громади. Зарубіжні підходи до community work. Нормативно-правове забезпечення соціальної роботи та надання соціальних послуг у територіальній громаді. Етичні засади професійної взаємодії в громаді. Загальні засади застосування консультування, фасилітації та медіації у соціальній роботі.

Тема 2. Соціальна структура, суб'єкти та ресурси територіальної громади

Структура громади: формальні та неформальні інституції. Соціальний капітал громади: поняття, вимірювання, розвиток. Ресурси громади: людські, матеріальні, організаційні, інформаційні. Механізми мобілізації ресурсів громади. Залучення мешканців до використання та розвитку ресурсів громади. Вразливі категорії населення як об’єкт соціальної роботи. Суб’єкти соціальної роботи у територіальній громаді. Структурні підрозділи виконавчих комітетів територіальних громад. Надавачі соціальних послуг державного сектору. Надавачі соціальних послуг недержавного сектору. Фахівці із соціальної роботи та їхні професійні функції. Суб'єкти профілактики та врегулювання соціальних конфліктів у громаді. Сутність і принципи соціального партнерства.. Сектори взаємодії: держава, громада, бізнес, громадські та благодійні організації. Форми міжсекторального партнерства. Механізми координації діяльності суб'єктів соціальної роботи. Соціальне партнерство у реалізації соціальних програм громади. Переговори, фасилітація та медіація як інструменти партнерської взаємодії. Роль соціального працівника як координатора партнерської взаємодії

Тема 3. Соціальна діагностика та планування соціальної роботи в громаді

Поняття, мета та завдання соціальної діагностики громади. Джерела соціальної інформаці. Методи збору соціальної інформації (опитування, фокус-групи, спостереження, соціальне картування). Аналіз соціальних проблем громади, ресурсів і вразливих груп населення. Оцінювання потреб громади. Виявлення конфліктогенних факторів та потреб у профілактиці соціальних конфліктів. Використання результатів соціальної діагностики у плануванні соціальної роботи. Алгоритм соціального планування на рівні громади. Визначення та пріоритизація соціальних проблем. Формулювання цілей і завдань соціальної роботи. Планування заходів соціальної підтримки та профілактичної діяльності. Визначення очікуваних результатів та показників їх досягнення. Моніторинг реалізації соціальних планів. Організація соціальної роботи відповідно до потреб громади. Центри, соціальні служби, клуби, хаби та інші форми організації соціальної роботи. Консультування в системі соціальної роботи громади. Фасилітація процесів групової взаємодії та прийняття рішень. Медіація як технологія профілактики та врегулювання соціальних конфліктів. Використання інноваційних технологій у соціальній роботі громади.

Тема 4. Комплексна організація та оцінювання соціальної роботи в територіальній громаді

Комплексний підхід у соціальній роботі. Базові, міждисциплінарні та комплексні моделі організації соціальної роботи в громаді. Міждисциплінарна взаємодія у вирішенні складних соціальних проблем. Координація соціальних послуг та інших форм соціальної підтримки. Моделі соціальної роботи у об’єднаній територіальній громаді (за Г. Слозанською). Особливості вибору моделі відповідно до потреб і ресурсів громади. Комплексне реагування на соціальні конфлікти та кризові ситуації. Поняття та підходи до оцінювання результативності соціальної роботи. Критерії та показники ефективності соціальної роботи і соціальних послуг. Індикатори соціального розвитку громади. Соціальний моніторинг як інструмент оцінювання. Соціальний аудит та оцінювання якості соціальних послуг. Використання результатів оцінювання для вдосконалення соціальної роботи та управлінських рішень. Інноваційні тенденції розвитку соціальної роботи в громадах України. Перспективи розвитку соціальної роботи та професійного зростання соціального працівника в умовах сучасних суспільних змін

6. Політика забезпечення якості освіти

Вимоги до проходження компонента:

Згідно з «Положенням про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті», аудиторна робота оцінюється за середньозваженим балом, накопичувальні бали нараховуються здобувачам вищої освіти за самостійну роботу, а також проходження проміжного контролю. Робота на семінарських заняттях передбачає усне обговорення дискусійних проблем, вирішення кейсів, а також практичне опрацювання лекційного матеріалу. Завдання для самостійної роботи подаються студентом в електронному курсі Moodle й передбачають практикоорієнтовний підхід до

виконання, а також підготовка індивідуальних завдань у вигляді презентацій, інфографіки за тиждень до початку екзаменаційної сесії.

Критерії оцінювання:

Відповідно до «Положення про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті» результати навчання з освітніх компонентів оцінюються за 100-бальною накопичувальною шкалою (від 0 до 100) з переведенням в оцінку за традиційною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Підсумковий бал з навчальної дисципліни є сумою балів, одержаних за поточний, проміжний та підсумковий контроль. У разі отримання меншої за мінімальний пороговий рівень кількості балів із певного виду контролю під час розрахунку підсумкового балу вони вважаються такими, що дорівнюють 0 балів.

Екзамен	**50 балів** (поточний контроль)	**10 балів** (проміжний контроль)	**40** балів (підсумковий контроль)
Мінімальний пороговий рівень	**25 балів** (поточний контроль)	**5 балів** (проміжний контроль)	**21 бал** (підсумковий контроль)

Схема розрахунку балів поточного контролю за середньозваженим балом

Аудиторна робота	**Самостійна робота**
Максимальний бал – 40	Максимальний бал – 10
Спосіб накопичення балів – за середньозваженим балом за шкалою оцінювання від «0» до «5». Мінімальна кількість оцінок – обов'язкове оцінювання 10 аудиторних занять. Формула оцінювання – див. п. 4.5 Положення про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ІДГУ.	Виконання 3-х завдань самостійної роботи: 1) Аналітична довідка – 4 бали; 2) Презентація – 3 бали; 3) Порівняльна таблиця – 3 бали

- для здобувачів, які навчаються за індивідуальним графіком, та здобувачів заочної форми:

Аудиторна робота	**Самостійна робота**
Максимальний бал – 10	Максимальний бал – 40
Спосіб накопичення балів – за середньозваженим балом за шкалою оцінювання від «0» до «5». Мінімальна кількість оцінок – обов'язкове оцінювання 3 аудиторних занять. Формула оцінювання – див. п. 4.5 Положення про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ІДГУ.	Виконання 6-ти завдань самостійної роботи: 1) Аналітична таблиця – 6 балів; 2) Аналітичний звіт – 8 балів; 3) Аналітична довідка – 8 балів 4) Презентація – 6 балів; 5) Порівняльна таблиця – 6 балів 6) Аналітичне есе – 6 балів

Критеріями оцінювання семінарських завдань є повнота і правильність розкриття теми, обґрунтованість і логічність відповіді; уміння застосовувати теоретичні знання на практиці; самостійність і творчий підхід; активність участі в обговоренні; дотримання академічної доброчесності; своєчасність виконання завдань.

Результат екзаменаційного контролю визначається як середньоарифметичне усіх оцінок студента, які він отримав за кожне з питань екзаменаційного білета та додаткові питання

екзаменаторів. Цей бал переводиться за 100-бальною шкалою, а визначений показник множиться на ваговий коефіцієнт 0,4 та округлюється до цілих

Академічна доброчесність: Здобувачі мають дотримуватись правил академічної доброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності та корпоративної етики ІДГУ» та «Положення про систему забезпечення академічної доброчесності». Наявність академічного плагіату в навчальних роботах, списування, подання чужих робіт як власних, вигадування чи свідоме спотворення даних, а також використання штучного інтелекту всупереч умовам завдання або без належного декларування, а також інші порушення, передбачені Кодексом академічної доброчесності ІДГУ, є підставою для виставлення негативної оцінки за відповідне завдання та застосування заходів реагування відповідно до встановленої в ІДГУ процедури.

Використання технологій штучного інтелекту:

Навчальна дисципліна передбачає використання здобувачами генеративних моделей штучного інтелекту частково: використання *Canva*, онлайн-генератора зображень за допомогою штучного інтелекту, є допоміжним засобом для створення презентацій: *https://www.canva.com/ai-image-generator/*. Підготовка студентів до семінарських занять, виконання індивідуальних завдань та проходження проміжного контролю не передбачає використання генеративних моделей штучного інтелекту. Використання ШІ для генерації тексту з метою представлення його як власного вважатимуться академічним обманом, що передбачає притягнення студентів до академічної відповідальності відповідно до «Положення про систему забезпечення академічної доброчесності».